

Nội dung bài viết

1. [Câu 1 \(trang 5 SGK Ngữ văn 12 Tập 1\)](#)
2. [Câu 2 \(trang 5 SGK Ngữ văn 12 Tập 1\)](#)
3. [Câu 3 \(trang 5 SGK Ngữ văn 12 Tập 1\)](#)
4. [Câu 4 \(trang 5 SGK Ngữ văn 12 Tập 1\)](#)
5. [Câu 5 \(trang 5 SGK Ngữ văn 12 Tập 1\)](#)

Câu 1 (trang 5 SGK Ngữ văn 12 Tập 1)

Những nét chính về tình hình lịch sử, xã hội, văn hóa có ảnh hưởng tới tình hình phát triển của văn học Việt Nam

- + Cách mạng tháng Tám thành công mở ra kỉ nguyên mới độc lập, tự do
- + Thống nhất về khuynh hướng tư tưởng, quan niệm, tổ chức
- Từ 1945- 1975 đất nước trải qua nhiều biến cố, sự kiện lớn, tác động tới đời sống vật chất, tinh thần
 - + Hai cuộc chiến chống Pháp, Mỹ hào hùng
 - + Công cuộc xây dựng CNXH miền Bắc
- > Hoàn cảnh đặc biệt, văn học phát triển và đạt thành tựu lớn

Câu 2 (trang 5 SGK Ngữ văn 12 Tập 1)

Văn học từ 1945 – 1975 chia thành 3 chặng:

- Văn học thời chống Pháp (1945- 1954)
- Văn học thời kì xây dựng XHCN (1955- 1964)
- Văn học thời chống Mỹ (1965- 1975)

* Thành tựu

- Văn học thời chống Pháp: gắn với cách mạng, hướng tới đại chúng, ca ngợi dân tộc, niềm tin tương lai kháng chiến
 - + Truyện ngắn và kí: *Một lần tới thủ đô* (Trần Phõ Ràng - Trần Đăng); *Đôi mắt* (Nam Cao); *Làng* (Kim Lân); *Kí sự Cao Lạng* (Nguyễn Huy Tưởng), *Xung kích* (Nguyễn Đình Thi) ...

+ Thơ ca: *Cảnh khuya, Rằm tháng Giêng* (Hồ Chí Minh), *Bên kia sông Đuống* (Hoàng Cấn); *Đồng chí* (Chính Hữu) ...

+ Kịch ngắn: *Bắc Sơn, Những người ở lại* (Nguyễn Huy Tưởng) ...

+ Lý luận, nghiên cứu, phê bình văn học: *Nhận đường, Mấy vấn đề về nghệ thuật* (Nguyễn Đình Thi), *Nói chuyện thơ ca kháng chiến* (Hoài Thanh) ...

- Văn học 1955- 1964: tập trung thể hiện hình ảnh người lao động, ngợi ca những thay đổi của đất nước và con người trong XHCN

+ Văn xuôi : *Đi bước nữa* (Nguyễn Thế Phương); *Mùa lạc* (Nguyễn Khải); *Anh Keng* (Nguyễn Kiên), ...

Viết về kháng chiến chống Pháp đã qua: *Sống mãi với thủ đô* (Nguyễn Huy Tưởng); *Cao điểm cuối cùng* (Hữu Mai); *Trước giờ nổ súng* (Lê Khâm) ...

Hiện thực trước CM: *Mười năm* (Tô Hoài); *Vỡ bờ* (Nguyễn Đình Thi); *Cửa biển* (Nguyễn Hồng) ...

Hợp tác hóa nông nghiệp hóa XHCN miền Bắc: *Mùa lạc* (Nguyễn Khải); *Cái sân gạch* (Đào Vũ) ...

+ Thơ ca với hai cảm hứng nổi bật:

Hiện thực cuộc sống, vẻ đẹp của con người trong CNXH: *Trời mỗi ngày lại sáng, Đất nở hoa*, ... (Huy Cận); *Gió lộng* (Tố Hữu); *Anh sáng và phù sa* (Chế Lan Viên) ...

+ Kịch nói: *Ngọn lửa* (Nguyễn Vũ), *Chị Nhàn, Nổi gió* (Đào Hồng Cẩm) ...

- Văn học thời kì 1965- 1975: khai thác đề tài chống Mỹ cứu nước, chủ đề ca ngợi tinh thần và chủ nghĩa anh hùng

+ Sáng tác miền Nam: *Người mẹ cầm súng* (Nguyễn Thi); *Rừng xà nu* (Nguyễn Trung Thành); *Hòn đất* (Anh Đức) ...

+ truyện kí: *Chiếc lược ngà* (Nguyễn Quang Sáng), *Mẫn và tôi* (Phan Tứ) ...

+ Thơ ca: *Ra trận, Máu và hoa* (Tố Hữu); *Những bài thơ đánh thắng giặc* (Chế Lan Viên); *Đầu súng trăng treo* (Chính Hữu) ...

+ Kịch: *Đại đội trưởng của tôi* (Đào Hồng Cẩm); *Đôi mắt* (Vũ Dũng Minh) ...

Câu 3 (trang 5 SGK Ngữ văn 12 Tập 1)

Đặc điểm cơ bản:

- Nền văn học hướng về đại chúng
 - + Nhân dân là đối tượng phản ánh, đối tượng tiếp nhận, lực lượng sáng tác
 - + Nhân dân chi phối hình thức nghệ thuật, quan điểm thẩm mỹ
- Nền văn học chủ yếu vận động theo hướng cách mạng hóa gắn với vận mệnh đất nước
 - + Ba mươi năm chiến tranh ác liệt đã hun đúc kiểu: nhà văn- chiến sĩ, ý thức được sứ mệnh văn học
- Đề tài chính văn học 1945- 1975:
 - + Đề tài tổ quốc: bảo vệ, xây dựng, giải phóng. Người chiến sĩ trở thành nhân vật trung tâm văn học
 - + Đề tài XHCN: con người mới là nhân vật trung tâm, có phẩm chất tốt đẹp, sự hòa hợp, cái chung, cái riêng
- Nền văn học chủ yếu mang khuynh hướng sử thi, cảm hứng lãng mạn
 - + Văn học đậm sử thi: phản ánh những vấn đề lớn lao liên quan tới vận mệnh đất nước, đoàn kết
 - + Văn học thấm đẫm cảm hứng lãng mạn: ca ngợi chủ nghĩa anh hùng cách mạng, thể hiện phương diện lý tưởng của cuộc sống và vẻ đẹp của con người

Câu 4 (trang 5 SGK Ngữ văn 12 Tập 1)

Căn cứ vào hoàn cảnh lịch sử, xã hội và văn hóa

- Công cuộc đổi mới do ĐCS lãnh đạo từng bước chuyển sang nền kinh tế thị trường, tạo điều kiện tiếp xúc văn hóa
 - + Văn học dịch, báo chí, các phương tiện truyền thông khác mạnh mẽ ảnh hưởng không nhỏ tới sự phát triển mạnh mẽ, ảnh hưởng không nhỏ đến sự phát triển của văn học

+ Đất nước phát triển thúc đẩy nền văn học phát triển phù hợp với nghiệp vụ đổi mới, hoàn cảnh khách quan

Câu 5 (trang 5 SGK Ngữ văn 12 Tập 1)

Thành tựu văn học văn học 1975- hết thế kỉ XX

- Thơ ca: không đạt được sự lôi cuốn hấp dẫn nhưng có sự đổi mới, mở rộng đề tài, nội dung, hình thức
- Văn xuôi khởi sắc: tiểu thuyết chống tiêu cực, truyện ngắn thế sự (truyện ngắn Nguyễn Minh Châu
- Phóng sự đi đầu tra nhìn thẳng vào hiện thực, nhiều phóng sự đã thu hút sự chú ý của người đọc
- Lý luận, nghiên cứu, phê bình văn bình văn học cũng có nghĩa đổi mới.